

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	Școala Doctorală de Drept
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclul de studii	Ciclul III – Studii universitare de doctorat
1.6 Programul de studii / Calificarea	Drept

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Impactul RILurilor, HPurilor, Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra instituțiilor de Drept penal						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Tudorel TOADER						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Tudorel TOADER						
2.4 An de studiu	I	2.5 Semestru	I	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					57
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					57
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					90
Tutoriat					1
Examinări					3
Alte activități.....					0
3.7 Total ore studiu individual					208
3.8 Total ore pe semestru					250
3.9 Număr de credite					10

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Drept penal. Partea generală. Drept penal. Partea specială
4.2 De competențe	

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Nu este cazul

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Capacitatea de a înțelege și de a analiza Impactul RILurilor și HPurilor asupra instituțiilor de drept penal;</p> <p>C2. Capacitatea de a identifica rolul deciziilor CCR, a hotărârilor CEDO și CJUE asupra instituțiilor de drept penal;</p> <p>C3. Capacitatea de a interpreta și de a corobora textele legale incidente în materie.</p>
Competențe transversale	<p>CT.1. Abordarea teoretică și practică – a unor reglementări, cu grad ridicat de complexitate, în vederea soluționării eficiente a acestora.</p> <p>CT.2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă individuală, precum și în echipă</p> <p>CT.3. Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare</p> <p>CT.4. Abilități de comunicare orală și de dezbateri.</p>

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	<p>Disciplina își propune transmiterea de cunoștințe de ordin conceptual și tehnico-juridic cu referire la principalele direcții din legislația, doctrina și practica în materie penală cu referire la evoluția normelor de drept penal, abordarea fiind utilă în vederea parcurgerii studiilor doctorale în drept.</p>
7.2. Obiectivele specifice	<p>La finalizarea acestei discipline, studenții doctoranzi vor putea să:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Explice raporturile între dreptul penal național, european și internațional, în cadrul controlului de constituționalitate în România; ▪ Descrie principiile de drept incidente în transpunerea normelor de drept penal european; ▪ Precizeze impactului RILurilor, HPurilor, Deciziilor CCCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra dreptului penal; ▪ Analizeze aspectele privind constituționalizarea dreptului penal, precum și armonizării acestora cu normele europene.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Noțiuni introductive. Prezentarea materiei ; structura cursului.	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	2 ore
2.	Impactul RILurilor, HPurilor, Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațiuni contra persoanei. Infrațiuni contra vieții	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	2 h. Capitol specific din referințele 1-4 Secțiune specifică din referințele 2-3 din

	Aspecte comune. Omorul ; Omorul calificat; Uciderea la cererea victimei; Determinarea sau înlesnirea sinuciderii; Uciderea din culpă.		Bibliografia suplimentară
3.	Impactul RIL-urilor, HP-urilor, Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațiuni contra persoanei. Infrațiuni contra integrității corporale sau sănătății. Aspecte comune. Lovirea sau alte violențe. Vătămarea corporală. Lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte. Vătămarea corporală din culpă. Relele tratamente aplicate minorului. Încăierarea.	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	2h Capitol specific din referințele 1-4 Secțiune specifică din referințele 2-3 din Bibliografia suplimentară
4.	Impactul RIL-urilor, HP-urilor, Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațiuni săvârșite asupra unui membru de familie. Aspecte comune. Violența în familie. Uciderea ori vătămarea nou-năsutului săvârșită de către mamă.	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	2 h. Capitol specific din referințele 1-4 Secțiune specifică din referințele 2-3 din Bibliografia suplimentară
5.	Impactul RIL-urilor, HP-urilor, Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațiuni contra persoanei. Infrațiuni contra libertății persoanei. Aspecte comune. Lipsirea de libertate în mod ilegal. Amenințarea. Șantajul.	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	2 h. Capitol specific din referințele 1-4 Secțiune specifică din referințele 2-3 din Bibliografia suplimentară
6.	Impactul RIL-urilor, HP-urilor, Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațiuni contra persoanei. Infrațiuni contra libertății și integrității sexuale. Aspecte comune. Violul. Actul sexual cu un minor.	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	2 h. Capitol specific din referințele 1-4 Secțiune specifică din referințele 2-3 din Bibliografia suplimentară
7.	Impactul RIL-urilor, HP-urilor și Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațiuni contra persoanei. Infrațiuni ce aduc atingere domiciliului și vieții private. Aspecte comune. Violarea de domiciliu. Violarea sediului profesional.	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	2 h. Capitol specific din referințele 1-4 Secțiune specifică din referințele 2-3 din Bibliografia suplimentară
8.	Impactul RIL-urilor, HP-urilor și Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațiuni contra patrimoniului.	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	2 h. Capitol specific din referințele 1-4

	Aspecte comune. Furtul. Furtul calificat. Furtul în scop de folosință. Tâlhăria. Tâlhăria calificată. Pirateria. Tâlhăria sau pirateria urmată de moartea victimei.		Secțiune specifică din referințele 2-3 din Bibliografia suplimentară
9.	Impactul RIL-urilor, HP-urilor și Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațiuni contra patrimoniului. Infrațiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii. Aspecte comune. Abuzul de încredere. Abuzul de încredere prin fraudarea creditorilor. Gestiunea frauduloasă. Însușirea bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor. Înșelăciunea.	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	2 h. Capitol specific din referințele 1-4 Secțiune specifică din referințele 2-3 din Bibliografia suplimentară
10.	Impactul RIL-urilor, HP-urilor și Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațiuni contra patrimoniului. Distrugerea și tulburarea de posesie. Aspecte comune. Distrugerea. Distrugerea calificată. Distrugerea din culpă. Tulburarea de posesie.	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	2 h. Capitol specific din referințele 1-4 Secțiune specifică din referințele 2-3 din Bibliografia suplimentară
11.	Impactul RIL-urilor, HP-urilor și Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațiuni contra autorității. Aspecte comune. Ultrajul. Uzurparea de calitate oficiale. Infrațiuni contra înfăptuirii justiției. Aspecte comune. Nedenunțarea. Omisiunea sesizării. Inducerea în eroare a organelor judiciare. Favorizarea făptuitorului. Tăinuirea.	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	2 h. Capitol specific din referințele 1-4 Secțiune specifică din referințele 2-3 din Bibliografia suplimentară
12.	Impactul RIL-urilor, HP-urilor și Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațiuni contra înfăptuirii justiției. Aspecte comune. Nedenunțarea. Omisiunea sesizării. Inducerea în eroare a organelor judiciare. Favorizarea făptuitorului. Tăinuirea. Mărturia mincinoasă. Ultrajul judiciar. Cercetarea abuzivă. Supunerea la rele tratamente. Tortura. Represiunea nedreaptă.	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	2 h. Capitol specific din referințele 1-4 Secțiune specifică din referințele 2-3 din Bibliografia suplimentară
13.	Impactul RIL-urilor, HP-urilor și Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațiuni de corupție și de serviciu. Infrațiuni de corupție.	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	2 h. Capitol specific din referințele 1-4 Secțiune specifică din

	Aspecte comune. Luarea de mită. Darea de mită. Traficul de influență. Cumpărarea de influență. Falsuri în înscrisuri. Falsul material în înscrisuri oficiale. Falsul intelectual. Falsul în înscrisuri sub semnătură privată. Uzul de fals. Falsul în declarații. Falsul privind identitatea.		referințele 2-3 din Bibliografia suplimentară
14.	Impactul RIL-urilor, HP-urilor și Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infracțiunile contra ordinii și liniștii publice și Infracțiunile contra familiei.	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	2 h. Capitol specific din referințele 1-4 Secțiune specifică din referințele 2-3 din Bibliografia suplimentară

Bibliografie

Referințe principale:

1. Tudorel Toader, *Drept penal. Partea specială, Curs selectiv*, ed. Universul Juridic, București, 2025 ;
2. George Antoniu, Tudorel Toader (coord.), *Explicațiile Codului penal*, volumele I - V, ed. Universul Juridic, București, 2025;
3. Tudorel Toader, Marieta Safta, *Constituția României – decizii CCR, hotărâri CEDO, hotărâri CJUE, legislație conexă, ediția 5*, ed. Hamangiu, București, 2023 ;
4. Codul penal – Codul de procedură penală: decizii CCR, recursuri în interesul legii, hotărâri prealabile, legislație conexă, hotărâri CEDO – Ediție îngrijită și adnotată de Tudorel Toader, ed. Hamangiu, București, 2025.

Referințe suplimentare:

1. Tudorel Toader, Marieta Safta, *Dialogul între Curtea Constituțională a României și Curtea Europeană a Drepturilor Omului*, în *Dreptul nr. 9/2013* ;
2. Andre Klip, *Dreptul penal european – O abordare integrativă*, reeditat, ed. Cartier, Chișinău, Republica Moldova ;
2. Flore Daniel, *Droit pénal européen. Les enjeux d'une justice pénale européenne*, ediția III-a, ed. Larcier, Bruxelles, 2022 ;
3. Tudorel Toader, Marieta Safta, *Ghid de admisibilitate la Curtea Constituțională a României*, ed. Hamangiu, București, 2016.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Noțiuni introductive. Prezentarea materiei ; structura cursului.	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	1oră
2.	Impactul RILurilor, HPurilor, Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infracțiuni contra persoanei. Infracțiuni contra vieții Aspecte comune. Omorul ; Omorul calificat; Uciderea la cererea victimei; Determinarea sau înlesnirea sinuciderii;	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	1h Capitol specific din referințele 1-5

	Uciderea din culpă.		
3.	<p>Impactul RIL-urilor, HP-urilor, Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațțiuni contra persoanei. Infrațțiuni contra integrității corporale sau sănătății.</p> <p>Aspecte comune. Lovirea sau alte violențe. Vătămarea corporală. Lovirile sau vătămurile cauzatoare de moarte. Vătămarea corporală din culpă. Relele tratamente aplicate minorului. Încăierarea.</p>	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	1 h Capitol specific din referințele 1-5
4.	<p>Impactul RIL-urilor, HP-urilor, Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațțiuni săvârșite asupra unui membru de familie.</p> <p>Aspecte comune. Violența în familie. Uciderea ori vătămarea nou-năsutului săvârșită de către mamă.</p>	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	1 h Capitol specific din referințele 1-5
5.	<p>Impactul RIL-urilor, HP-urilor, Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațțiuni contra persoanei. Infrațțiuni contra libertății persoanei.</p> <p>Aspecte comune. Lipsirea de libertate în mod ilegal. Amenințarea. Șantajul.</p>	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	1 h Capitol specific din referințele 1-5
6.	<p>Impactul RIL-urilor, HP-urilor, Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațțiuni contra persoanei. Infrațțiuni contra libertății și integrității sexuale.</p> <p>Aspecte comune. Violul. Actul sexual cu un minor.</p>	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	1 h Capitol specific din referințele 1-5
7.	<p>Impactul RIL-urilor, HP-urilor și Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațțiuni contra persoanei. Infrațțiuni ce aduc atingere domiciliului și vieții private.</p> <p>Aspecte comune. Violarea de domiciliu. Violarea sediului profesional.</p>	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	1 h Capitol specific din referințele 1-5
8.	<p>Impactul RIL-urilor, HP-urilor și Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațțiuni contra patrimoniului.</p> <p>Aspecte comune. Furtul. Furtul calificat. Furtul în scop de folosință. Tâlhăria.</p>	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	1 h Capitol specific din referințele 1-5

	Tâlhăria calificată. Pirateria. Tâlhăria sau pirateria urmată de moartea victimei.		
9.	Impactul RIL-urilor, HP-urilor și Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațiuni contra patrimoniului. Infrațiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii. Aspecte comune. Abuzul de încredere. Abuzul de încredere prin fraudarea creditorilor. Gestiunea frauduloasă. Însușirea bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor. Înșelăciunea.	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	1 h Capitol specific din referințele 1-5
10.	Impactul RIL-urilor, HP-urilor și Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațiuni contra patrimoniului. Distrușgerea și tulburarea de posesie. Aspecte comune. Distrușgerea. Distrușgerea calificată. Distrușgerea din culpă. Tulburarea de posesie.	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	1 h Capitol specific din referințele 1-5
11.	Impactul RIL-urilor, HP-urilor și Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațiuni contra autorității. Aspecte comune. Ultrașgul. Uzurparea de calitate oficială. Infrațiuni contra înfăptuirii justiției. Aspecte comune. Nedenunțarea. Omisiunea sesizării. Inducerea în eroare a organelor judiciare. Favorizarea făptuitorului. Tăinuirea.	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	1 h Capitol specific din referințele 1-5
12.	Impactul RIL-urilor, HP-urilor și Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațiuni contra înfăptuirii justiției. Aspecte comune. Nedenunțarea. Omisiunea sesizării. Inducerea în eroare a organelor judiciare. Favorizarea făptuitorului. Tăinuirea. Mărturia mincinoasă. Ultrașgul judiciar. Cercetarea abuzivă. Supunerea la rele tratamente. Tortura. Represiunea nedreaptă.	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	1 h Capitol specific din referințele 1-5
13.	Impactul RIL-urilor, HP-urilor și Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infrațiuni de corupție și de serviciu. Infrațiuni de corupție. Aspecte comune. Luarea de mită. Darea de mită. Traficul de influență.	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	1 h Capitol specific din referințele 1-5

	Cumpărarea de influență. Falsuri în înscrisuri. Falsul material în înscrisuri oficiale. Falsul intelectual. Falsul în înscrisuri sub semnătură privată. Uzul de fals. Falsul în declarații. Falsul privind identitatea.		
14.	Impactul RIL-urilor, HP-urilor și Deciziilor CCR, hotărârilor CEDO și CJUE asupra reglementărilor privind Infracțiunile contra ordinii și liniștii publice și Infracțiunile contra familiei.	Prelegere interactivă; Dezbateri dinamice; Dialog constructiv.	1 h Capitol specific din referințele 1-5

Bibliografie

1. Tudorel Toader, *Drept penal. Partea specială*. Curs selectiv, Ed. Universul Juridic, București, 2025 ;
2. George Antoniu, Tudorel Toader (coord.), *Explicațiile Codului penal*, volumele I-V, ed. Universul Juridic, București, 2025;
3. Tudorel Toader, Marieta Safta, *Contencios constitutional, Ed. a 3-a*, revizuită și actualizată, Ed. Hamangiu, București, 2024 ;
4. Andre Klip, *Dreptul penal european – O abordare integrativă*, republicat la Editura Cartier, Chișinău, Republica Moldova;
5. Flore Daniel, *Droit pénal européen. Les enjeux d'une justice pénale européenne*, ed. a III-a, Editura Larcier, Bruxelles, 2022.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina poate duce la perfecționarea celor care profesază sau care urmează să profeseze în domeniul juridic, contribuind la cultura profesională a tuturor specialiștilor în drept (judecători, procurori, avocați, consilieri juridici etc.),, cu specială referire la dreptul penal.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Înțelegerea și însușirea noțiunilor specifice din sfera de aplicare a jurisdicțiilor speciale din dreptul penal	Examen scris	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Implicarea în cadrul discuțiilor purtate cu privire la temele de seminar; Gradul de înțelegere a noțiunilor specifice materiei.	Evaluare pe baza răspunsurilor la întrebările formulate; Teste pe parcursul semestrului.	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participare activă la seminarii și răspuns satisfăcător la minimum un subiect de examen.			

Data întocmirii

Titular de curs

Titular de seminar

30 septembrie 2025

Prof. univ. dr. Tudorel TOADER

Prof. univ. dr. Tudorel TOADER

Data avizării în departament

Director de departament

Prof. univ. dr. Carmen-Tamara UNGUREANU